अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वनहक्क मान्यता) अधिनियम २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ नुसार

वन कार्ययोजना आराखडा

सामुहिक वनहक्काचे संरक्षण व व्यवस्थापन योजना

ग्रामसभा- भुसुमकुडो

कालावधी

(सन 2022-23 ते 2031-32)



जिल्हा – गडचिरोली

ठराव

ग्रामसभेचे नाव: भुसुमकुडो

ग्राम पंचायतीचे नाव: सोडे

तालुक्याचे नाव: धानोरा

जिल्हा: गडचिरोली

दिनांक:

ठराव:

क.) असे घोषित करण्यात येते की, यासोबत जोडलेल्या व्यवस्थापन आराखड्यावर चर्चा झाली आहे आणि सदर व्यवस्थापन आराखडा आजपासून. 10 वर्षे या कालावधीसाठी स्वीकारण्यात आला आहे.

ख.) असेही घोषित करण्यात येते की, सोबतचा आराखडा वन विभागाच्या आराखडा / सूक्ष्म आराखडा / चालू आराखडा (Management Plan / Micro Plan / Working Plan) यांच्याशी खालीलप्रमाणे सुसंगत राहिल

i) सोबतचा व्यवस्थापन आराखडा यापुढे वन विभागाच्या वनव्यवस्थापन आराखडा / सूक्ष्म आराखडा / चालू आराखडा यामध्ये अंतर्भूत असेल.

ii) वन विभागाच्या व्यवस्थापन आराखडा / चालू आराखडा / सूक्ष्म आराखडा यातील या सामूहिक वन संसाधन व्यवस्थापन आराखड्याशी सुसंगत नसलेला भाग यापुढे वगळण्यात आला आहे असे समजण्यात येईल. वन विभागाने विनाविलंब याबाबत खात्री करावी.

ग.) सामूहिक वनहक्क व्यवस्थापन समिती यांना या आराखड्याची प्रत स्थानिक जिल्हा वन संरक्षक यांना पाठविण्याबाबत सूचित करण्यात येत आहे.

घ.) याद्वारे असेही घोषित करण्यात येते की, ही ग्रामसभा जेंव्हा गरज भासेल तेंव्हा हा व्यवस्थापन आराखडा सुधारीत करणे, तसेच वन विभागाच्या सुक्ष्म / चालू आराखड्यातील भाग सुधारीत करणे याबाबतचा हक्क राखून ठेवत आहे.

च.) यानंतर असेही घोषित करण्यात येते की, कोणीही या सामूहिक वनहक्क क्षेत्रामध्ये व्यवस्थापन, वृक्षारोपण, वृक्षतोड आणि वनांचे पुनरुज्जीवन यासारखे उपक्रम या ग्रामसभेच्या पूर्व सूचित परवानगीशिवाय घेणार नाही.

1. आमच्या गावाविषयी

1.1. प्रस्तावना

इंग्रजांच्या वसाहत काळात तसेच स्वातंत्र्यानंतर वनांच्या एकत्रीकरणात आदिवासी व वनात पिढ्यानपिढ्या वास्तव्य करणाऱ्या जन समुहावर झालेला ऐतिहासिक अन्याय दूर करण्यासाठी करण्यात आलेला भारत सरकारचा कायदा “अनुसुचित जमाती व इतर पंरपंरागत वननिवासी (वन हक्क मान्य करणे) अधिनीयम 2006 नियम 2008 व सुधारित नियम 2012” नुसार कलम 3(1) नूसार सामुहिक वन हक्क मिळण्याचे अधिकार प्राप्त झाले. यामध्ये अनुसूचित जमाती किंवा इतर पारंपारिक वननिवासी यांना सामुहिक वन हक्कांतर्गत निस्तार सारखे हक्क, गावाचे सिमेंतर्गत किंवा सिमेबाहेर पारंपारिकरित्या गोळा केले जाणारे वन उत्पादन, त्याचा वापर करणे किंवा त्याची विल्हेवाट लावणे यासाठी स्वामित्व हक्क, पाण्यामधील मत्स्य व अन्य उत्पादने, चराई करणे, पारंपारिक मोसमी साधनसंपत्ती मिळविणेइत्यादी हक्क आहेत.

अनुसुचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्काची मान्यता) अधिनियम 2006 अस्तित्वात आल्यानंतर अनुसुचित जमाती व अन्य पारंपारिक वननिवासी (वन हक्काची मान्यता)नियम 2008 व सुधारित नियम 2012 तयार करण्यात आले.सुधारित नियम 2012 चे नियम 4(1)(च) नुसार अनुसुचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासीं यांच्या फायद्यासाठी अश्या सामुहिक वन संसाधनाचे शाश्वत व समसमान व्यवस्थापन करण्यासाठी सामुहिक वन संपत्तीचे संवर्धन करण्याची व तीचे व्यवस्थापन करण्याची योजना तयार करणाऱ्या वन विभागाच्या सूक्ष्मदर्शक आराखडा किंवा कार्यआयोजना किंवा व्यवस्थापन योजनाबरोबर संवर्धन व व्यवस्थापन योजना समितीला करणे आवश्यक वाटेल अश्या फेरबदलाविषयी एकत्रीकरण करणाऱ्या खंड (ङ) नुसार गठीत करण्यात आलेल्या समितीचे संनियंत्रक व नियंत्रण करणे अशी जबाबदारी ग्रामसभाना देण्यात आली. कायद्यातील नियम 4(1)(च) च्या तरतूदीनुसार कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी ग्रामसभा तिच्या सदस्यामधून नियम 4(1)(ङ) नुसार स्थापन केलेल्या समितीला “सामुहिक वन हक्क व्यवस्थापन समिती” (Community Forest Rights Management Committee)असे संबोधण्यात यावे. सदर समितीचे संनियंत्रन व नियंत्रन ग्रामसभा करेल. ग्रामसभेतील सामूहिक वन संपत्तीचे संवर्धन व व्यवस्थापन योजना तयार करणे, नैसर्गिक साधन संपत्तीच्या व्यवस्थापनातून प्राप्त होणारा महसुल तसेच शासनाकडुन प्राप्त होणारा निधी यांचे बँक खात्यामार्फत संनियंत्रण करणे, जमाखर्चाचे लेखे व लेखापरिक्षण ठेवणे इत्यादी प्रशाकीय बाबी पार पाडण्याकरीता सदर समिती ही वनहक्क कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी ग्रामसभेची कार्यकारी समिती असेल.त्यामुळे सामुहिक वन हक्कांतर्गत प्राप्त क्षेत्राचा आराखडा तयार करणेची जबाबदारी ग्रामसभा व ग्रामसभाद्वारे नियुक्त सामुहिक वन हक्क व्यवस्थापन समितीस या कायद्याने देण्यात आली आहे.त्यानुसार आराखडा तयार करण्यात आला आहे.

1.2 पार्श्वभूमी

अनुसुचित जमाती व इतर पारंपरिक वन निवासी(वन हकाची मान्यता) अधिनियम 2006 व 2008 आणि सुधारित नियम 2012 अंतर्गत सामुहिक वनहकाचे जोजोडपत्र- 3 ग्रामसभा भुसुमकूडो ला 6 मे 2013 रोजी मिळाले जोडपत्र3नुसार गावाला 142.89 हे.आर जंगलजंगक्षेत्र आहे . यामुळे जल,जंगल, जमीन यावर गावकऱ्यांना स्वामित्व हक्क मिळाले.याचा अर्थ असा नाही की आपण सर्व जंगल नष्ट करायचे .मग आपल्याला वनांचे संरक्षण , संवर्धन व्यवस्थापन करने फार महत्त्वाचे आहे . आतापर्यंत गावातील लोकांना वाटायचं की जंगल आपलं नाही.तो फारेष्टचाआहे पन वनहक्क मिळालेल्या पासून लोकांना आपले हक्काचे जानिव झाली आहे व जंगलातील वनस्पती व प्राण्यांचे जोपासना करून लागले आहेतव वनातिल गौणवनोपज टिकाऊ वशास्त्रिय पद्धतीने गोळा करू लागले व आपल्या समोरच्यासर्व पिढीला पूरेल असे द्रुष्टिकोन ठेवून आपन त्याचा वापर केला पाहिजे यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत व ग्रामसभेच्या सहकायाने वन कार्य आयोजना तयार करू व गावाच्या आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करण्यासाठी मदत करूया.

आमची ग्रामसभा

ग्रामसभेचे नाव:- भुसुमकुडो

ग्रामपंचायत: सोडे

तालुका: धानोरा

जिल्हा: गडचिरोली

सेन्सस कोड: 538969

अ.अक्षांश : 20.288692N

ब. रेखांश : 80.324618E

जोडपत्र दिनांक: 06/05/2013

वनाधिकार अभिलेख (जोडपत्र)

हक्क	होय/नाही	शेरा
1) निस्तार हक्क	होय	निस्तार पत्रका प्रमाणे मान्य
2) गौण वनोत्पादनावरील हक्क	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (ग) प्रमाणे मान्य

3) अन्य सामूहिक हक्क जसे- अ) वापर किंवा हक्कदारी असलेले (जल) ब) चराई (जंगल)	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (घ) प्रमाणे मान्य
4) जैविक विविधता, बौद्धिक संपत्ती व पारंपरिक ज्ञान यांच्या हक्कांची सुगमता.	होय	जैवविविधता कायद्यानुसार गठीत ग्रामस्तरीय समितीला हक्क
5) अन्य पारंपरिक हक्क.	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (झ) प्रमाणे मान्य

1.3 इतिहास

ग्रामसभा-भुसुमकुडो

भुसुमकूडो हे गाव ब्रिटिश काळात बूसुर या नावांनी ओळखले जायचे.बुसूर हे नाव पडन्या मागील कारनं असे म्हणतात की.पुर्वीच्या काळात त्या गावांमध्येव रात्रीच्यावेळ जंगलातील हिश्च प्राणी यायचा व लहान मुलांना उचलून घेऊन जात असे.त्याला गोंडी भाषेत बुसूर असे संबोधले गेले.अशा प्रकारे गावाचे नाव बूसुर ठेवन्यात आले.व काही काळानंतर बूसुर चे सूधारित नाव भुसूमकूडोअसे ठेवन्यात आले.व आता भुसूमकुडो याच नावाने ते ओळखले जाते.

पूर्व जाच्या म्हणन्याप्रमाणेआधी गावामध्ये जमीनदारी पध्दत होती.जमीनिचे दस्ताएवज,कर वसूली जमिनदार जमा करत असे.जमिनदाराचे शेतातील कामे फुकटात करून द्यावे लागायचे.

अगोदर शेतात पोटापूरते पन उत्पन्न होत नव्हते.त्यामुळे आधी वनावर जास्त अवलंबून राहावे लागत असायचे जंगलातील कंदमुळे, चार,उंबरून,टेंबरून,रानातील हिरव्या भाज्या,यावर आपली उपजीविका करत असत

1.4 गावाची प्राथमिक माहिती

गावाचे नाव	भुसुमकुडो
ग्रामपंचायत	सोडे
तालुका	धानोरा
जिल्हा	गडचिरोली
गावातील कुटुंबाची संख्या- 12	अनुसूचित जमाती (ST)- 12
पुरुष लोकसंख्या	28
स्त्री लोकसंख्या	25
एकूण लोकसंख्या	53
अनुसूचित जाती लोकसंख्या	53

1.5 गावाची भौगोलिक माहिती

अ. क्र.	खात्याचे प्रकार	क्षेत्र हे.

1	वन	142
2	झुडपी जंगल	0
3	आखर	1
4	गावठाण	1
5	तलाव/बोडी	1
6	मसानवट	1
7	ढोरफोडी	1
8	पाट	1
9	खातखड्या	0
10	रस्ते	1
11	नदी/नाले	1
12	पोटखराब	0
	एकणक्षेत्र	**150**
अ. क्र.	**खात्याचे प्रकार**	**क्षेत्र हे.**
1	बागायत	
2	जिरायत	35
	एकण	**35**

1.6 गावाची व्यवसाया संबंधी माहिती

व्यवसाय	कुटुंबाची संख्या
शेती	12
पशधन	11
वनउपज गोळा करणारी कुटुंब	12

1.7 पोलो – निसर्गाशी संबंधित सन

नाव	वेळ	निसर्ग संपदा

सिमगा पोलो	मार्च महिना	होळी सनाच्या दुसऱ्या दिवशी सकाळी ही पोलो करतात.हि पोलो केल्याशिवाय मोहफूल वेचत नाही
आकाळ पोलो	जूलै मध्ये साजरा करतात	आकाळ पोलो झाल्यानंतर जंगलातील कंदमूळ,पाने फूलं,फळ घरगुती वापरासाठी उपलब्ध करून घेतले जातात.
बिजोरी पोलो	जून मध्ये साजरा करतात	बिजोरी पोलो झाल्यानतंर शेतात धान पेरनी करतात त्याआधी गावात कूनीच पेरनी करत नाहीत

गावातील सामुहिक देवस्थान

अ.क्र.	नाव	स्थान
1	नार माता/ गाव माउली/ माराई	गावात
2	गढ माता	जंगलात
3	पाट देव	जंगलात
4	ठाकूर देव/चिकाटी/ भूम्याल / तल्लूर मुते	शेतात

1.8 संघटन

गावांमध्ये कोनतेही सामुहिक कामे करण्यासाठी आज संघटना हीफार महत्वाचे असते मनून गावात काही समितीचे स्थापन करून गावचे काम सुरळीत चालू राहावे. म्हनून त्याच्याकडं कामे सोपवली गेल आहे. 1)वन हक्क समिती. 2)सनियत्रन समीती. 3) जैवविविधता समिती. 4)बँक व्यवहार समिती. 5) तंटामुक्ती समिती. या व्यतिरीक्त ग्रामसभाचे सूद्धा संघटना आहेत

1.9 इतर ग्रामसभा व महासंघाशी संबंध

गावाजवळ असलेले सर्व ग्रामसभा एकत्र मिळून तेंदू लिलावसारख्या प्रक्रियेत सहभाग घेतात. एखाद्या गावाला काही अडचण किंवा फसवणूक झाल्यास ते आधी आपल्या जवळच्या ग्रामसभाशी चर्चा करून नंतर महासंघमध्ये विषय मांडतात.

1.10 गावात असलेल्या सुविधा

गावातील सेवा, सुविधा आणि त्यांचे अंतर खालील प्रमाणे आहे–

अ.क्र.	सुविधा व यंत्र संसाधन	अंतर
1	प्राथमिक शाळा	2 किमी
2	मिनी अंगणवाडी	गावात
3	गट ग्रामपंचायत कार्यालय	2 किमी
4	आरोग्य उपकेंद्र	2 किमी
5	तलाठी कार्यालय	25 किमी
6	स्वस्त धान्य दुकान	2 किमी
	पोष्ट ऑफिस	2 किमी
	तालुका	5 किमी
	जिल्हा	40

1.11 पशुधन माहिती

अ.क्र.	पशुधनाचे प्रकार	संख्या
1	गाय- बैल	100
2	म्हैस- रेडे	0
3	शेळी/बकरे	70
4	कोंबडी	200

1.12 कृषी पिके हंगाम माहिती

अ.क्र.	हंगाम	खरीप (हो/नाही)	रब्बी (हो/नाही)
1	धान	हो	हो
2	भाजीपाला	नाही	हो
3	तूर	नाही	हो
4	चना	नाही	हो
5	मूंग	नाही	हो
6	जवस	नाही	हो
7	उळीद	नाही	हो
8	इतर कडधान्य	नाही	हो
9	मक्का	नाही	हो

1.13 पावसाची सरासरी

वर्ष	पाऊस (मी.मी.)
2015	848
2014	1266
2013	2368
2012	1568

2011	1214
2010	1769
2009	1124
2008	1272
2007	1874
2006	1564
2005	1682
2004	1315

2. वन व्यवस्थापन आराखड्याविषयी

2.1 उद्देश आणि कृती

उद्देश	कृती
1) वनाचे संरक्षण करणे:-	1. वनाचे वनव्यापासुन ऱ्हास थांबवणे. 2. निसर्गातून मिळणाऱ्या विविध लाभांना, गौण उपजांना वाढविणे व टिकवून ठेवणे 3.आपल्या जंगलातून चोरी होणाऱ्या मालाला रोख लावणे व दंडात्मक कार्यवाही करणे. 4.जंगल सौरक्षण साठी गावात नियमावली तयार करणे. 5.सीमांकन करणे. 6.रोपवाटिका तयार करणे. 7.औषधी वनस्पती व चराई साठी चारा तयार करणे. 8.वनस्पतींची यादी बनवणे. 9.वेगवेगळ्या भुदृश्यांची यादी बनवणे. 10.जंगलाचे शाश्वत पद्धतीने वापर करणे. 11.वेगवेगळ्या भुदृश्यांची नकाशे तयार करणे. 12वनस्पती लागवडी नंतर त्यांची निघा राखणे. 13.वृक्षांची दर हेक्टरी संख्येचा अंदाज काढणे.
2) जंगलातील जैवविविधतेचे संरक्षण :-	1) आपल्या जंगलातील जैवविविधतेचे नुकसान होत असल्यास त्यासाठी कृतिशील असणे.उदा. शिकार, अवैध मासेमारी असे अवैध काम होत असल्यास त्यास प्रतिबंध घालणे. 2) नष्ट होणाऱ्या वनस्पतींची कारणासहित नोंद ठेवणे
3) स्थलांतर थांबवणे	1) गावातील तरुण मुलं गावात काम नाही मिळत म्हणून बाहेर कंपनीमध्ये जातात परंतु ठेकेदाराकडून त्यांची फसवणूक होऊन वापस गावात येतात असे प्रकरण थांबविणे. तसेच 2) गावातील लोकांना बाहेर रोजगारासाठी जाण्याची वेळ येऊ नये यासाठी गावातच वर्षभर काम पुरले पाहिजे यासाठी वेळोवेळी रोजगार हमी किंवा

	इतर योजनेच्या माध्यमातून काम उपलब्ध करून देणे.
4) रोजगार हमी योजना ग्रामसभा स्वतः राबवेल यासाठी प्रयत्न करणे.	वनहक्क च्या कलम ३(१)(e) नुसार रोजगार हमी यंत्रणा घोषित करणे.
5) ग्रामसभेची फसवणूक टाळणे	1) गौण वणोपजाची खरेदी ग्रामसभेतच करणे व ग्रामसभेतर्फे त्याची विक्री करणे. 2) गौण उपजांची मूल्यसंवर्धन व विक्री साखळी तयार करणे. 3) तेंदु व बांबू प्रक्रिया स्वतः ग्रामसभे मार्फत करणे. 4) गावात नियम तयार करणे,उदा,(ग्रामसभेचे , जंगलाचे, गौणउपज वापराचे, आर्थिक व्यवहार, निस्तार काढण्याचे ,इत्यादी)

2.2 सामुहिक वनसंपत्ती क्षेत्राचा तपशील

गावाच्या गावहद्दी येणाऱ्या वनक्षेत्राची माहिती खालील प्रमाणे-

A) कंपार्टमेंट नंबर तपशील :- 552

B) सर्व्हे नंबर तपशील :- 49, 9, 3, 4, 8, 10, 17, 21, 22, 24, 26, 34, 40, 41

C) वनक्षेत्राच्या चतु:सीमा ची माहिती -

पूर्व- जेवलवाही चि सिमा, 553

पश्चिम- धानोरा सिन 547

उत्तर– चिंचोली सिमा 546

दक्षिण- सोडे सिमा 558

2.3 सीमा व हद्दीची स्थिती

सिमांकन व्यवस्थित साफ केलेली आहे वदगडी पिलर बनवलेले आहे व सिमेंट पिलर बनवलेले आहे

2.4 समुदायीक वन हक्क प्राप्त जंगलावरील सद्यस्थितीतील अडचणी व धोके

1) **आंतरिक धोके :-** वणवा, वृक्षतोड, अतिक्रमण,बिमारी, हवामान बदल

2) **बाह्य धोके:-** वणवा, वृक्षतोड,चोरी,

2.5 जमिनीचा वापर तक्ता:

जमिनीचा वापर	क्षेत्रफळ (हे)

शेती, गावठाण, जंगलातील गौनवनोपज	142
शेती, गावठाण, जंगलातील गौनवनोपज	142
काही जमीन शेतीच्या कामासाठी वापर करतात तर काही जमीन जंगलाने व्यापलेल्या आहे	142

2.6 भूभाग/जलभाग यादी

तुकडा क्रमांक	भुदृश्य प्रकार	भूरचना
11	१०. दाट वृक्ष डोंगराळ (मिश्र)	उंचसखल
10	११. दाट वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
9	१९. विरळ वृक्ष मैदानी (बांबू)	सपाट
8	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	कमी चढ
7	११. दाट वृक्ष मैदानी (मिश्र)	उंचसखल
6	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
5	७. मध्यम वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
4	३. खूप कमी वृक्ष डोंगराळ (मिश्र)	उंचसखल
3	३. खूप कमी वृक्ष डोंगराळ (मिश्र)	उभा चढ
2	२. खूप कमी वृक्ष खडकाळ (मिश्र)	उंचसखल
1	१. खूप कमी वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट

2.7 ग्रामसभेद्वारा सीमांकन केलेला नकाशा – परिशिष्ट 1

2.8 वनक्षेत्रातील टापू (पारंपारिक/विशिष्ट नावाने ओळखल्या जाणारी जागा) माहिती

बोगरा कोहडा, तेका गुड्रा, मला कोहडा, कोपान झोरा, बांबू प्लानटेसन, बोगरा कोहडा, नांगरणी ठेका, कड्या , राशीन टेका, चुह कोहडा,

2.9 वृक्षांचा विविध भूभागावर संख्यात्मक अंदाज

भुदृश्य प्रकार	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)		
क्र.	वृक्ष	वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर	खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)
1	ऐन	178.929952	8.858563482
2	कुडधवना	25.5614218	0.04576755
3	कूदुरशी	25.5614218	0.039868621
4	गराडी	255.614218	4.78362428
5	टेबंरून	25.5614218	0.996715524
6	तेंदू	25.5614218	0.278470113
7	धामन	25.5614218	1.647631784
8	धावडा	51.1228435	2.331907503
9	पळस	51.1228435	1.627290651
10	पारड	25.5614218	0.996715524
11	बिजा	76.6842653	5.593811613
12	मोवई	25.5614218	0.732280793
13	मोह	25.5614218	0.32545813
14	शिसम	25.5614218	1.301832521
15	सागवन	25.5614218	1.647631784
16	सागवान	25.5614218	1.144188739
17	सालई	102.245687	7.180419998
18	सेहना	127.807109	1.840872549
वृक्ष संख्या	प्रती हेक्टर	1124.702558	

भुदृश्य प्रकार	७. मध्यम वृक्ष मैदानी (मिश्र)		
क्र.	वृक्ष	वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर	खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)
1	ऐन	178.929952	8.858563482
2	कुडधवना	25.5614218	0.04576755
3	कूदुरशी	25.5614218	0.039868621
4	गराडी	255.614218	4.78362428
5	टेबंरून	25.5614218	0.996715524
6	तेंदू	25.5614218	0.278470113
7	धामन	25.5614218	1.647631784
8	धावडा	51.1228435	2.331907503
9	पळस	51.1228435	1.627290651
10	पारड	25.5614218	0.996715524
11	बिजा	76.6842653	5.593811613
12	मोवई	25.5614218	0.732280793
13	मोह	25.5614218	0.32545813
14	शिसम	25.5614218	1.301832521
15	सागवन	25.5614218	1.647631784
16	सागवान	25.5614218	1.144188739
17	सालई	102.245687	7.180419998
18	सेहना	127.807109	1.840872549
वृक्ष संख्या	प्रती हेक्टर	1124.702558	
भुदृश्य प्रकार	११. दाट वृक्ष मैदानी (मिश्र)		
क्र.	वृक्ष	वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर	खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)
1	आवळा	80	0.397887358
2	ऐन	240	1.387831104
3	खैर	80	1.289155039

4	चार	80	0.143239449
5	टेबंरून	80	1.289155039
6	धावडा	320	1.898400161
7	धोबन	80	3.119436885
8	बिजा	80	2.689718538
9	भेरा	80	0.206264806
10	मोवई	80	2.689718538
11	मोह	80	1.289155039
12	मोहा	160	2.895983345
13	सेहना	160	1.273239545
वृक्ष संख्या	प्रती हेक्टर	1600	
भुदृश्य प्रकार	१३. खूप कमी वृक्ष मैदानी (बांबू)		
क्र.	वृक्ष	वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर	खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)
1	काकई	100	13.44859269
2	कुदुरशी	100	15.59718442
3	गराडी	600	75.83733038
4	धावडा	100	33.44243242
5	मोवई	100	21.66496663
6	मोहा	100	15.59718442
7	सागवन	300	40.34577807
8	सागवान	100	0.155971844
9	सालही	100	15.59718442
वृक्ष संख्या	प्रती हेक्टर	1600	

3. वनहक्क अंतर्गत मिळणाऱ्या लाभांची गरज आणि वापर तपशील -

3.1 वनस्पती वापर तपशील

शीट 1 (अन्न)

क्र.	वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण (%)	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	मोह	फुल,फळ	मार्च ते जून	40	50	50
2	चार	फळ	मार्च	70	99	1
3	येरोनी	फळ	डिसेंबर ते जानेवारी	20	100	
4	बोर	फळ	जानेवारी ते फेब्रुवारी	90	50	50
5	कुळा	फुल,शेंगा	जून ते जुलै	70	75	25
6	पिंपळ बार	फुल	जून ते जुलै	30	75	25
7	सफेद मुसळी	पान	जुलै अगस्त	40	99	1
8	कळू कांदे	कांदे	डिसेंबर ते जानेवारी	26	99	1
9	तरोटा	पान	जुलै	34	25	75
10	कडू भाजी	पान	मे ते जून	32	99	1
11	चिपळी भाजी	पान	ऑक्टोंबर ते नोव्हेंबर	3	99	1
12	शेरडीरा	देठ	जुलै ते ऑगष्ट	8	99	1

13	हळदुली	कांदे	डिसेंबर ते जानेवारी	23	99	1
14	पार्सेला	फळ	जानेवारी ते फेब्रुवारी	5	99	1
15	बोराभाजी	पान	जुलै ते ऑगष्ट	76	99	1
16	आंबा	फळ	मे ते जून	98	25	75
17	आवळा	फळ	जानेवारी ते एप्रिल	51	99	1
18	उमरून	फळ	मे ते जून	12	25	75
19	कचर कांदे	कांदे	एप्रिल ते मे	11	99	1
20	कवठ	फळ	एप्रिल ते मे	6	99	1
21	काटवल	फळ	जुलै ते सप्टेंबर	90	1	99
22	काटा कोहळा	फळ	नोव्हेंबर ते जानेवारी	12	1	99
23	काळी मुसळी	पान	जुलै ते ऑगष्ट	8	99	1
24	कोयार भाजी	पान	जून	91	99	1
25	कोजूब	फळ	जून ते जुलै	70	99	1
26	खोबर वेल	मूळ	नोव्हेबर ते जानेवारी	25	99	1
27	गवतीचाय	पान	बाराही महिने	2	1	99
28	चिंच	फळ	मे ते जून	80	25	75
29	बोदेले	फळ	ऑक्टोंबर ते नोव्हेंबर	80	70	30
30	जांभूळ	फळ	जून ते जुलै	80	70	30
31	टेंभरून	फळ	एप्रिल ते मे	90	99	1
32	धोबे	पान	ऑगष्ट ते सप्टेंबर	80	1	99
33	पातुर भाजी	पान	जून ते जुलै	80	99	1

34	बेहळा	फळ	डिसेंबर ते जानेवारी	17	99	1
35	मटारु	फळ,कांदे	नोव्हेंबर ते डिसेंबर	98	1	99
36	बांबू	कोंब	ऑगष्ट ते सप्टेंबर	98	99	1
37	डुंबर सात्या	दांडी	ऑगष्ट	98	99	1
38	येरु सात्या	दांडी	ऑक्टोंबर	86	99	1
39	गुंजा	पान	डिसेंबर	22	99	1
40	सुरुंद कांदे	कांदे	नोव्हेंबर ते मे	98	98	2
41	वर	दांडी	जुलै ते ऑगष्ट	86	99	1
42	सेलवट	फळ	मार्च	25	90	10
43	अरकफरी	कोवळे पान	एप्रिल	67	99	1
44	वराकली	फळ	मार्च ते एप्रिल	33	99	1
45	भटाळ सात्या	देठ	सप्टेंबर	98	99	1

3.2 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 2 (चारा)

क्र.	वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी वापर केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	चिपळी भाजी	पान	नोव्हेंबर ते फेब्रुवारी	90	10
2	बुरबुस जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
3	कार जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
4	डोगाल जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
5	बरटूम	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
6	पुतेर जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10

7	जुनाक जप्पी	पान	जून ते मार्च	90	10
8	हिकुम जप्पी	पान	जून ते मार्च	90	10
9	पर्सेला	पान	जून ते मार्च	90	10
10	बिलायकोजी	पान	जून ते मार्च	90	10
11	दुधूम	पान	जून ते मार्च	90	10
12	बोराभाजी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
13	कोरहुची	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
14	उतरण वेल	पान	जून ते मार्च	90	10
15	उमरून	पान	जून ते मार्च	90	10
16	उरसुळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
17	एरोनी	पान	जून ते मार्च	90	10
18	कसई	पान	जून ते मार्च	90	10
19	काटा भाजी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
20	कुसार्या गवत	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
21	खोबरवेल	पान	जून ते मार्च	90	10
22	गराडी	पान	जून ते मार्च	90	10
23	चिंच	पान	जून ते मार्च	90	10
24	चिकना	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
25	जंगली तूर	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
26	जंगली मुंग	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
27	जवेला	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
28	जांभूळ	पान	जून ते मार्च	90	10
29	झिल्बुली	पान	जून ते मार्च	90	10
30	डोर्ली वांगा	पान	जून ते मार्च	90	10
31	दुर्वा	पान	जून ते मार्च	90	10
32	परसोड	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
33	पातुर भाजी	पान	जून ते मार्च	90	10

34	बोंगा भाजी	पान	जून ते मार्च	90	10
35	रांजी	पान	जून ते मार्च	90	10
36	रान कुरता	पान	जून ते मार्च	90	10
37	हरदफरी	पान	जून ते मार्च	90	10
38	हिरडा	पान	जून ते मार्च	90	10

3.3 वनस्पती वापर तपशील

शीट 3 (जाळाऊ लाकूड)

क्र.	उत्पादन वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	मोह	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
2	गराडी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
3	येन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
4	चिंच	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
5	रोहन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
6	झिलबुली	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
7	सिहाना	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
8	भेरा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
9	बिजा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
10	आवळा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
11	चारा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
12	पळस	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
13	धावळा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
14	कुळा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5

3.4 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 4 (घर बांधणी)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	साग	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
2	बांबू	ओला बांबू	जानेवारी ते जून	95	5
3	येन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
4	बिजा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
5	गराडी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
6	सूर्या	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
7	मोवई	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
8	अंजन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
9	रोहणी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
10	कारारुख	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
11	हळदु	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5

3.5 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 5 (कृषी अवजारे)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	साग	नांगर,दांडी	मे ते जून	10	95	5

2	बोरी	नांगर	मे ते जून	3	95	5
3	भेरा	नांगर,दांडी	मे ते जून	25	95	5
4	कोजूब	नांगर	मे ते जून	36	95	5
5	करारुख	पट्टा,फन,वकर	मे ते जून	11	95	5
6	अंजन	नांगर, दांडी	मे ते जून	40	95	5
7	बिजा	नांगर, दांडी	मे ते जून	5	95	5
8	धावळा	दांडी	मे ते जून	40	95	5

3.6 वनस्पती वापर तपशील

शीट **6** (कुंपण घालणे)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	बांबू	ओला/सुका बांबू	मे ते जून	97	95	5
2	साग	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	50	95	5
3	गराडी	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	55	95	5
4	येन	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	45	95	5
5	बिजा	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	44	95	5
6	पळस	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	67	95	5
7	रोहणी	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	70	95	5
8	धावळा	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	30	95	5

3.7 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक **7** (संस्कृती)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	कारण
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		
1	मोह	फांदी,पान	मार्च ते मे	लग्नासाठी
2	बांबू	बांबू	मार्च ते मे	लग्नासाठी

3	साग	वाळलेला लाकूड	मार्च ते मे	लग्नासाठी
4	जांभूळ	फांदी	मार्च ते मे	लग्नासाठी
5	कोजूब	फांदी	मार्च ते मे	लग्नासाठी
6	वराकली	फळ	मार्च ते मे	पूजेसाठी
7	कुळा	पान,शेंग	ऑगष्ट	पोळा सणाच्या वेळी
8	शिंदी	पान	मार्च ते मे	मोहूर/बाशिंग बनविण्यासाठी
9	माहूर	पान	मार्च ते मे	पत्राली
10	मोहई	वाळलेला लाकूड	मार्च ते मे	लग्नासाठी
11	येन	वाळलेला लाकूड	मार्च ते मे	लग्नासाठी
12	शतावरी	पान	ऑगष्ट	पोळा सणाच्या वेळी
13	बेल	पान	हमेशा	पूजेसाठी
14	बोर	फळ	जानेवारी	वान वाटणी

3.8 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 8 (वन औषधी)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	कोवे जीरा	पंचांग	मार्च ते एप्रिल	95	5
2	निराल वराल	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
3	शेरडीरा	पंचांग	जून	95	5
4	उरपालवंजर	पंचांग	जुलै	95	5
5	पोडोर	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	90	10
6	हुप्पे तोकार	पंचांग	जानेवारी ते फेब्रुवारी	95	5
7	पदमाटी	कांदा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5

8	सुपारमाटी	कांदा	जून ते ऑगष्ट	95	5
9	केहकामाटी	कांदा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
10	हादेमाटी	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
11	नांगेलमाटी	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
12	कांदाळ उल्ली	पंचांग	जून ते जुलै	95	5
13	कर्वूलमाटी	कांदा	जून ते जुलै	95	5
14	हिर माटी	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
15	नसतोंडा	पंचांग	जून ते मार्च	95	5
16	अदरवेल	पंचांग	बाराही महिने	95	5
17	पार्सेला	पंचांग	ऑगष्ट	95	5
18	कटूल कोसा	पंचांग	जून ते मार्च	95	5
19	दुधूम	पंचांग	बाराही महिने	95	5
20	नयनेंडी	पंचांग	जून ते ऑगष्ट	95	5
21	मस्या	साल	जून ते ऑगष्ट	95	5
22	डोकेमरा	साल	जून ते ऑगष्ट	95	5
23	हिवीर	मूळ	बाराही महिने	95	5
24	मूसतुमीर	फळ	डिसेम्बर	95	5
25	तिरका	फळ	डिसेंबर ते मार्च	95	5
26	सिरेल	साल	जून ते ऑगष्ट	95	5
27	चंद्रीमरा	साल,मूळ	जून ते ऑगष्ट	95	5
28	नाचुम	साल	बाराही महिने	95	5
29	कोरकोट जपी	पान,मूळ	बाराही महिने	95	5
30	बोराभाजी	पंचांग	जून ते नोव्हेंबर	95	5
31	अडूळसा	पंचांग	जून ते नोव्हेंबर	5	95
32	झरका	पंचांग	जून ते जुलै	95	5
33	आघाडा	पंचांग	जून ते जानेवारी	95	5

34	अंजन	पंचांग	बाराही महिने	95	5
35	आटइ	साल	बाराही महिने	95	5
36	आपटा	साल	बाराही महिने	95	5
37	आंबा	पान,साल	बाराही महिने	5	95
38	उतरणवेल	पंचांग	बाराही महिने	95	5
39	उमरून	पंचांग	बाराही महिने	50	50
40	उरसुळी	पंचांग	जून ते मार्च	50	50
41	कचर कांदे	कांदा	नोव्हेंबर ते जून	95	5
42	कडूनिम	पंचांग	बाराही महिने	50	50
43	करकरी (पोरा पुंगार)	पंचांग	ऑगष्ट	50	50
44	रक्त रोहणी	पंचांग	बाराही महिने	95	5
45	कळंब	साल	बाराही महिने	95	5
46	कळूकांदे	कांदा	डिसेम्बर ते मार्च	95	5
47	कडूभाजी	पंचांग	डिसेम्बर ते मार्च	95	5
48	कवसकुरी	फळ	नोव्हेंबर ते मे	95	5
49	कसई	साल	बाराही महिने	95	5
50	कुकुरडा	पंचांग	ऑगष्ट ते नोव्हेंबर	95	5
51	कुळा	पंचांग	बाराही महिने	45	55
52	कोयार भाजी	मूळ,पान	जून	95	5
53	करू	साल	बाराही महिने	95	5
54	खैर	साल	बाराही महिने	95	5
55	कोजूब	साल,मूळ	बाराही महिने	95	5

3.9 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 9 (इतर)

	उत्पादित		सहभा	प्रति हंगाम

क्र.	वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	गी कुटुंबांची संख्या	सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून

3.10 समुदायाने विक्रीसाठी जमा केलेल्या वनउपजचे विश्लेषण

क्र.	वनउपजाचे नाव	वनउपज संग्रहाचे हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	वनउपज विक्रीचे हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	वनउपजचे सरासरी बाजार कि	मूल्य वृद्धी	विक्रीची जागा	समुदायीक क्षेत्रातून गोला केलेले प्रमाण	इतर वन क्षेत्रातून गोला केलेले प्रमाण
1	मोह	फेब्रुवारी ते मार्च	12	एप्रिल ते मे	५ क्विंटल	२५		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
2	चार	एप्रिल	12	मे	२५ किलो	१९०		फिरते व्यापारी	१००%	
3	तेंदू	मे	12	मे	१०० मुडके एक व्यक्ती			फिरते व्यापारी	९०%	10%
4	तरोटा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	12	डिसेम्बर	6 किलो	२५		फिरते व्यापारी	७०%	४०%
5	चिंच	मे	12	जून	20 किलो	35		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
6	टोरी	जून	12	जून	४० किलो	२५		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
7	बेहडा	जानेवारी ते मार्च	12	मार्च	४० किलो	7		फिरते व्यापारी	१००%	

4. ग्रामसभा सक्षमीकरण

4. ग्रामसभा सक्षमीकरण

4.1 हक्क :- बंधने, कर्तव्य व नियमांचे पालन केल्यास खालील हक्क राहतील.

१) गौणउपज वापराचे
२) मत्स्य व्यवसाय करण्याचे
३) इमारत लाकूड वापरण्याचे
४) खनिज वापराचे
५) पाणीसाठे वापरण्याचे
६) संस्कृती जोपासण्याचे

4.2 नियम

(A) जंगल गस्तीचे नियम :

1) व्यक्तींच्या यादी नुसार गावातील एकूण घरांपैकी 3 घर मिळून तिघे जण गस्तीवर जातील.
2) तिघे जण तीन दिवस जातील. परंतु याच अर्थ एकटा जर एकच दिवस गेला तर होईल असे समजू नये.
3) जाण्याआधी ऑफिस मध्ये जाऊन गस्ती बुकवर सही मारणे आवश्यक असेल. तसेच वापस आल्यानंतर सुद्धा सही मारावी.
4) गस्तीवर जाण्यास अडचण असेल तर किमान दोन दिवसा आधी सांगावे, अथवा वेळेवर माहिती दिल्यास त्याच्या ठिकाणी कुणी जाणार असेल तर तो स्वतः कुणाला तरी तयार करील.
5) गस्तीवर जाण्यास अडचण असल्यास कोणीतरी दुसरा व्यक्ती पाठवावे किंवा ग्रामसभेने पाठविलेल्या व्यक्तीला त्याची त्या दिवशीची रोजी म्हणून 300 रुपये द्यावे लागतील.
6) आज पाळी असून मी काही कारणाने आज न जाता उद्या जाईन असे असल्यास तसे वेळेवर सांगता येणार नाही किंवा पाळीवर सोबत असणाऱ्यांना काही अडचण नसल्यास आपसात ठरवावे.
7) पाळीवर 2 व्यक्तीपेक्षा कमी जाता येणार नाही.
8) गस्तीवर असतांना जर कुणाला कोणत्याही प्रकारची हानी पोहचल्यास तुरंत सर्वांनी मिळून त्याला घरापर्यंत पोहचवावे. आणि वेळ बाकी असल्यास बाकीचे पुन्हा परत जावे.

(B) चराईचे नियम :

1) रोज रोज एकाच ठिकाणी चराई करण्यासाठी नेता येणार नाही
2) देवराई/पेनगेडा ठेवलेल्या जंगलात गुरे चारण्यास मनाई.
3) बाहेर गावातील लोकांना आपल्या हद्दीत गुरे चारू देण्यासाठी अगोदर पास काढणे आवश्यक आहे.
4) शेळयाना चारा म्हणून कोणत्याही झाडाचे फांद्या तोडता येणार नाही.

(C) गौणवनोपज गोळा, विक्री आणि वापराचे नियम :

1)गावातील लोकांना निस्तार आणायचे असल्यास जगंलाती वाळलेले लाकूड आणावे.
2) ओले लाकूड तोडता येणार नाही.
3) जंगलातून गरजेपेक्षा जास्त निस्तार आणल्यास तो जप्त केले जाईल आणि तोच निस्तार दुसऱ्या गरजू व्यक्तीला दिले जाईल.

4) कोणाला लग्नासाठी वगैरे वनोपज जास्ती प्रमाणात लागत असल्यास तसे आधीच ग्रामसभेला कळवण्यात यावे.

5)ग्रामसभेला विचारल्या जगंलातून निस्तार आणू शकत नाही.

6) शिवरासाठी लाकूड तोडत असतांना आधी निस्तार बुकात संख्यांची नोंद करावी. व जेवढे लागतात तेवढेच तोडावे वाया जाऊ देऊ नये.

7) वासते आणतांना मोठे झालेले वासते आणू नये. असे आढळल्यास दंडात्मक कार्यवाही होईल.

(D) बाहेरील व्यक्तीसाठी नियम :

1) ग्रामसभेतून पास काढल्याशिवाय जंगलातून काहीही नेता येणार नाही.

2) तेंदू सारखे वनोपज न्यायचे असल्यास ते तोडून आमच्या ग्रामसभेतच त्याची विक्री करावी लागेल.

3) मोह फुल गोळा करत असताना त्या झाडाखाली आग लावता येणार नाही

4) बाहेरील व्यक्ती पास घेऊन सुद्धा असेल तरी त्याला माचीस घेऊन जंगलात जाता येणार नाही.

5) जंगलात आल्यानंतर पास असूनही कोणतीही वनस्पती व्यर्थ तोडल्यास दंडात्मक कार्यवाही होईल.

(E) पेनागेडा असल्यास त्या संबंधी नियम :

पेनगेडा नाही

(F) इतर ग्रामसभाशी संबंध ;

गावाजवळ असलेले सर्व ग्रामसभा एकत्र मिळून तेंदू लिलावसारख्या प्रक्रियेत सहभाग घेतात. एखाद्या गावाला काही अडचण किंवा फसवणूक झाल्यास ते आधी आपल्या जवळच्या ग्रामसभाशी चर्चा करून नंतर महासंघमध्ये विषय मांडतात.

(G) बँक खाते संबंधी नियम :

1) कोणालाही पैशाची देवाण घेवाण करत असताना त्याची पावती देने आणि घेणे बंधनकारक राहील.

2) झालेल्या खर्चाचा तपशील दर महिन्याच्या 1 तारखेला दाखविणे बंधनकारक राहील.

3) आर्थिक व्यवहार शक्य तो ऑनलाइन पद्धतीनेच करावा.

4) कोणतीही मोठी रक्कम देवाण घेवाण करायची असल्यास त्याआधी ग्रामसभेची परवानगी घेणे आवश्यक असेल.

5) ग्रामसभेचे पैसे कुंत्याही व्यक्तीला व्यक्तिगत देता येणार नाही.

(H) आर्थिक व्यवहाराचे हिशोब ठेवण्याचे नियम :

1) दर महिन्याच्या 1 तारखेला झालेल्या खर्चाचा तपशील ग्रामसभेपुढे मांडावे.

2) हिशोब मागाची जबाबदारी ही गावातील प्रत्येक व्यक्तीची असेल.

3) कुणाला हिशोबामध्ये काही घोळ वाटत असेल तर तसे सरळ ग्रामसभेमध्ये मांडावे.

4) हिशोब मागत असताना कोणत्याही वेळी किंवा कुठेही हिशोब मागता येणार नाही फक्त ग्रामसभेत किंवा हिशोबाच्या दिवशीच मागता येईल.

(I) लेखापरीक्षण अथवा ऑडीट बाबत नियम:

1) कोणत्या ठिकाणी किती कर बसते आहे. मग त्या वस्तूची गरज आपल्याला आहे किंवा नाही यावर विचार करावे.

2) जे काही कर असेल ते नियमानुसार भरावे.

5 शासकीय योजना

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
3	समाजासाठी अंगणवाडी इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
4	समाजासाठी ग्रामपंचायत पंचायत भवन इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
5	समुदायासाठी अन्नधान्य साठवण इमारतीचे बांधकाम	D	Non-NRM		Agri/Allied		
6	समुदायासाठी किचन शेड इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
7	समाजासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
8	समाजासाठी अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
9	समाजासाठी ग्रामपंचायत / पंचायत भवन इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
10	समुदायासाठी धान्य साठवण इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
11	समुदायासाठी किचन शेड इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	C	Non-NRM				
12	समुदायासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
13	गटांसाठी कृषी उत्पन्न साठवण इमारत बांधकाम	C	Non-NRM		Agri / Allied		
14	गटांसाठी बचत गट / फेडरेशन बिल्डिंगचे बांधकाम	D	Non-NRM				
15	व्यक्तींसाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंधांचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
16	व्यक्तींसाठी पेबल पॅरीफेरल / फार्म / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
17	व्यक्तींसाठी स्टोन पेरिफेरी / शेती / फील्ड बंधारे बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
18	व्यक्तींसाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
19	व्यक्तींसाठी पेबल कॉन्टूर बांधाचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
20	व्यक्तींसाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
21	व्यक्तींसाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
22	व्यक्तींसाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
23	व्यक्तींसाठी स्टोन ग्रेड्ड बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
24	समुदायासाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंध बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
25	समुदायासाठी पेबल परिघीय / शेत / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
26	समुदायासाठी दगड परिघीय / शेत / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
27	समुदायासाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
28	समुदायासाठी पेबल कॉन्टूर बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
29	समुदायासाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
30	समुदायासाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
31	समुदायासाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
32	समुदायासाठी स्टोन ग्रेडड बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
33	समुदायासाठी मातीच्या ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
34	समुदायासाठी पेबल ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
35	समुदायासाठी स्टोन ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr

42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC
57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
58	समुदायासाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
62	समुदायासाठी निरुपयोगी भूमीचे सपाटीकरण / आकार देणे	A	NRM	LR	Agri / Allied		
63	समुदायासाठी चौर लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
64	समुदायासाठी फाईल लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
67	गटांकरिता उपजीविकेच्या कार्यासाठी वर्कशेडचे बांधकाम	C	Non-NRM				
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		

86	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	0	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
87	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट रचना बांधणे	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
88	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / ?died		
89	समुदायासाठी कंपोस्ट पिट स्ट्रक्चरचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
90	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Aped		
91	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Sod Health	Agri/Allied		
92	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Solt Health	Agri/Allied		
93	समुदायासाठी कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
94	गटांसाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	C	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
95	गटांसाठी एनएडीईपी कंपोस्ट रचना तयार करणे	C	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
96	गटांकरिता बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sol Health	Agri / Allied		
97	गटांसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sod Health	Agri / Allied		
98	समुदायासाठी स्मशानभूमीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
99	स्मशानभूमीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
100	समुदायासाठी कुलवर्ट / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सचे बांधकाम	D	Non-NRM				
101	समुदायासाठी गटार / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
102	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षणासाठी स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
103	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
105	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षण वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
106	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC

108	समुदायासाठी ओपन / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
109	समुदायासाठी ओपेरी / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग याईसचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
115	समुदायासाठी फिश ड्राईंग याईसचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / flied		
116	समुदायासाठी फिश ड्रायिंग यार्डची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
117	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
118	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवर बागायती वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
119	व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
120	किनारपट्टीवर व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
121	विखुरलेल्या रेषेच्या वृक्षारोपण व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
122	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
123	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवरील रेषेखालील वृक्षारोपण व वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
124	व्यक्तींसाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमीचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
125	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
126	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
127	व्यक्तींसाठी शेतात बागायती वृक्षांचे रोपण करणे	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
128	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
129	व्यक्तींसाठी शेतात शेती वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		

130	व्यर्थभूमीत व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Aiied		
131	व्यक्तींसाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
132	व्यर्थभूमींमध्ये व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
133	व्यक्तींसाठी शेतात रेशीम लागवडीच्या झाडाचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
134	व्यक्तींसाठी व्यर्थभूमींमध्ये रेशीम लागवड करणाऱ्या वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
137	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
138	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
139	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
140	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
141	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
142	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
143	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
144	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
145	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांच्या रोड साइड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
146	समुदायासाठी वनराई वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील रेषेच्या वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
147	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
148	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे रोड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
149	समुदायासाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
150	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात फळबागांच्या झाडाचे वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
151	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		

152	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची फील्ड ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
153	समुदायासाठी बागायती झाडांची कचरा ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
154	समुदायाच्या शासकीय इमारतीत आवारात शेती वनीकरण वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
155	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
156	समुदायासाठी शेतात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
157	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
158	समुदायासाठी शासकीय आवारात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
159	समुदायासाठी वनराई वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NAM	PLNT	Agri / Aiied		
160	समुदायासाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्ष रोपणे	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
161	समुदायासाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
162	समुदायासाठी शेतात रेशीम लागवड झाडाचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
163	समुदायासाठी रेशीम वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
167	समुदायासाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन किनारपट्टी वनीकरण बाजूने	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
168	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन पडीक जमिनींचे वनीकरण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC

174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
175	व्यक्तींसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
176	समुदायासाठी नर्सरी उभारणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
177	गटांसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
188	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाचे बांधकाम	D	Non-NRM				
189	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
192	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडचे बांधकाम	D	Non-NRM				
193	समुदायासाठी रेव रस्ते रस्ते तयार करणे	0	Non-NRM				
194	समुदायासाठी आंतर-लॉकिंग सिमेंट ब्लॉकलेटिल्स रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
195	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
196	समुदायासाठी मिट्टी मुर्रम रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
197	समुदायासाठी रस्ते खरंजा (वीट: दगड) बांधकाम	D	Non-NRtvt				
198	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांचे बांधकाम	D	Non-NRM				
199	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
200	समुदायासाठी खडी रस्ता रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
201	आंतर-लॉकिंग सिमेंटची दुरुस्ती व देखभाल * समुदायासाठी माइट्स रोड	D	Non-NRM				
202	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	0	Non-NRM				
203	समुदायासाठी पुदीना मुर्रम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
204	खरंजा (बीएनसीक / स्टोन) रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
205	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
213	व्यक्तींसाठी पिग्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
215	समुदायासाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
216	समुदायासाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
217	समुदायासाठी पिगीरी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		

218	समुदायासाठी पोल्ट्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Mind		
219	समुदायासाठी गुरांच्या निवारा दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / Ailed		
220	समुदायासाठी बकरी निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Mind		
221	समुदायासाठी पिग्री निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / flied		
222	समुदायासाठी पोल्ट्री शेल्टरची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
223	समुदायासाठी सोकेज वाहिनीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
225	समुदायासाठी भिजवलेल्या खड्ड्याचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
232	वैयक्तिक स्तरावरील बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
233	वैयक्तिकरित्या अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
234	समुदायासाठी लेव्हल बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
235	समुदायासाठी अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
237	समाजासाठी अंगणवाडी मल्टी युनिट टॉयलेट बांधणे	I)	Non-NRM				
238	शाळेसाठी मल्टी युनिट टॉयलेटचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC

240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
243	वैयक्तिकरित्या अझर * लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
244	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधा	B	Non-NRM		Agri / Allied		
245	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Ailed		
246	लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		
247	गटांसाठी लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी पायाभूत सुविधा तयार करणे	C	Non-NRM		Agri / Allied		
248	समुदायासाठी पायाभूत सुविधा लिक्विड बायोमॅन्युअरचे बांधकाम	B	Non•NRM		Agri / Allied		
249	लिक्विड बायोमॅन्युअर फॉर समुदायासाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR
251	समुदायासाठी बंधारा बांधणे	D	Non-NRM				
252	समाजासाठी ग्रामीण / ग्रामीण हाट बांधणे	D	Non-NRM				
253	समुदायासाठी गाव / ग्रामीण हॅटची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
254	समुदायासाठी चक्रीवादळ निवारा बांधकाम	D	Non-NRM				
255	समुदायासाठी चक्रीवादळाच्या निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non•NRM				
256	समुदायासाठी प्ले फील्डचे बांधकाम	D	Non-NRM				
257	समुदायासाठी प्ले फील्डची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	Non-NRM				
258	समुदायासाठी सरकारी शाळांसाठी कंपाऊंड वॉल बांधणे	D	Non-NRM				
259	समुदायाच्या सरकारी शाळांच्या कंपाऊंड वॉलची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
260	समुदायासाठी बांधकाम साहित्याचे उत्पादन	D	Non-NRM				

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
15	व्यक्तींसाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंधांचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
16	व्यक्तींसाठी पेबल पॅरीफेरल / फार्म / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
17	व्यक्तींसाठी स्टोन पेरिफेरी / शेती / फील्ड बंधारे बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
18	व्यक्तींसाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
19	व्यक्तींसाठी पेबल कॉन्टूर बांधाचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
20	व्यक्तींसाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
21	व्यक्तींसाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
22	व्यक्तींसाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
23	व्यक्तींसाठी स्टोन ग्रेड्ड बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
117	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
118	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवर बागायती वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
119	व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
120	किनारपट्टीवर व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
121	विखुरलेल्या रेषेच्या वृक्षारोपण व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
122	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
123	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवरील रेषेखालील वृक्षारोपण व वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
124	व्यक्तींसाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमीचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
125	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
126	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
127	व्यक्तींसाठी शेतात बागायती वृक्षांचे रोपण करणे	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
128	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
129	व्यक्तींसाठी शेतात शेती वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
130	व्यर्थभूमीत व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Aiied		
131	व्यक्तींसाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
132	व्यर्थभूमींमध्ये व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
133	व्यक्तींसाठी शेतात रेशीम लागवडीच्या झाडाचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
134	व्यक्तींसाठी व्यर्थभूमींमध्ये रेशीम लागवड करणाऱ्या वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		

135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
137	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
138	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
168	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन पडीक जमिनींचे वनीकरण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
175	व्यक्तींसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
213	व्यक्तींसाठी पिग्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
232	वैयक्तिक स्तरावरील बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
233	वैयक्तिकरित्या अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
243	वैयक्तिकरित्या अझर * लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
246	लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
3	समाजासाठी अंगणवाडी इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
4	समाजासाठी ग्रामपंचायत पंचायत भवन इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
5	समुदायासाठी अन्नधान्य साठवण इमारतीचे बांधकाम	D	Non-NRM		Agri/Allied		
6	समुदायासाठी किचन शेड इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
7	समाजासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
8	समाजासाठी अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
9	समाजासाठी ग्रामपंचायत / पंचायत भवन इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
10	समुदायासाठी धान्य साठवण इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
11	समुदायासाठी किचन शेड इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	C	Non-NRM				
12	समुदायासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
24	समुदायासाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंध बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
25	समुदायासाठी पेबल परिघीय / शेत / फील्ड बँाडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
26	समुदायासाठी दगड परिघीय / शेत / फील्ड बँाडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
27	समुदायासाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
28	समुदायासाठी पेबल कॉन्टूर बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
29	समुदायासाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
30	समुदायासाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
31	समुदायासाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
32	समुदायासाठी स्टोन ग्रेडड बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
33	समुदायासाठी मातीच्या ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
34	समुदायासाठी पेबल ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
35	समुदायासाठी स्टोन ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC

57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
58	समुदायासाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
62	समुदायासाठी निरुपयोगी भूमीचे सपाटीकरण / आकार देणे	A	NRM	LR	Agri / Allied		
63	समुदायासाठी चौर लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
64	समुदायासाठी फाईल लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
86	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	0	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
87	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट रचना बांधणे	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
88	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / ?died		
89	समुदायासाठी कंपोस्ट पिट स्ट्रक्चरचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
90	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Aped		
91	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Sod Health	Agri/Allied		
92	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Solt Health	Agri/Allied		
93	समुदायासाठी कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
98	समुदायासाठी स्मशानभूमीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
99	स्मशानभूमीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
100	समुदायासाठी कुलवर्ट / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सचे बांधकाम	D	Non-NRM				
101	समुदायासाठी गटार / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
102	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षणासाठी स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
103	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
105	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षण वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
106	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC
108	समुदायासाठी ओपन / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
109	समुदायासाठी ओपेरी / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
115	समुदायासाठी फिश ड्राईंग याईसचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / flied		
116	समुदायासाठी फिश ड्रायिंग यार्डची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
139	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
140	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
141	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
142	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		

143	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
144	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
145	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांच्या रोड साइड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
146	समुदायासाठी वनराई वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील रेषेच्या वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
147	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
148	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे रोड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
149	समुदायासाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
150	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात फळबागांच्या झाडाचे वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
151	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
152	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची फील्ड ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
153	समुदायासाठी बागायती झाडांची कचरा ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
154	समुदायाच्या शासकीय इमारतीत आवारात शेती वनीकरण वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
155	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
156	समुदायासाठी शेतात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
157	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
158	समुदायासाठी शासकीय आवारात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
159	समुदायासाठी वनराई वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NAM	PLNT	Agri / Aiied		
160	समुदायासाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्ष रोपणे	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
161	समुदायासाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
162	समुदायासाठी शेतात रेशीम लागवड झाडाचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
163	समुदायासाठी रेशीम वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage

166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
167	समुदायासाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन किनारपट्टी वनीकरण बाजूने	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
176	समुदायासाठी नर्सरी उभारणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
188	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाचे बांधकाम	D	Non-NRM				
189	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
192	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडचे बांधकाम	D	Non-NRM				
193	समुदायासाठी रेव रस्ते रस्ते तयार करणे	0	Non-NRM				
194	समुदायासाठी आंतर-लॉकिंग सिमेंट ब्लॉकलेटिल्स रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
195	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
196	समुदायासाठी मिट्टी मुर्रम रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				

197	समुदायासाठी रस्ते खरंजा (वीट: दगड) बांधकाम	D	Non-NRtvt				
198	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांचे बांधकाम	D	Non-NRM				
199	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
200	समुदायासाठी खडी रस्ता रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
201	आंतर-लॉकिंग सिमेंटची दुरुस्ती व देखभाल समुदायासाठी माइट्स रोड	D	Non-NRM				
202	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	0	Non-NRM				
203	समुदायासाठी पुदीना मुर्रम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
204	खरंजा (बीएनसीक / स्टोन) रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
205	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
215	समुदायासाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
216	समुदायासाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
217	समुदायासाठी पिगीरी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
218	समुदायासाठी पोल्ट्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Mind		
219	समुदायासाठी गुरांच्या निवारा दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / Ailed		
220	समुदायासाठी बकरी निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Mind		
221	समुदायासाठी पिग्री निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / flied		
222	समुदायासाठी पोल्ट्री शेल्टरची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
223	समुदायासाठी सोकेज वाहिनीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
225	समुदायासाठी भिजवलेल्या खड्ड्याचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
234	समुदायासाठी लेव्हल बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
235	समुदायासाठी अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
237	समाजासाठी अंगणवाडी मल्टी युनिट टॉयलेट बांधणे	I)	Non-NRM				
238	शाळेसाठी मल्टी युनिट टॉयलेटचे बांधकाम	0	Non-NRM				
240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
244	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधा	B	Non-NRM		Agri / Allied		
245	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Ailed		
248	समुदायासाठी पायाभूत सुविधा लिक्विड बायोमॅन्युअरचे बांधकाम	B	Non•NRM		Agri / Allied		
249	लिक्विड बायोमॅन्युअर फॉर समुदायासाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR
251	समुदायासाठी बंधारा बांधणे	D	Non-NRM				
252	समाजासाठी ग्रामीण / ग्रामीण हाट बांधणे	D	Non-NRM				
253	समुदायासाठी गाव / ग्रामीण हॅटची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
254	समुदायासाठी चक्रीवादळ निवारा बांधकाम	D	Non-NRM				
255	समुदायासाठी चक्रीवादळाच्या निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non•NRM				
256	समुदायासाठी प्ले फील्डचे बांधकाम	D	Non-NRM				
257	समुदायासाठी प्ले फील्डची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	Non-NRM				

258	समुदायासाठी सरकारी शाळांसाठी कंपाउंड वॉल बांधणे	D	Non-NRM				
259	समुदायाच्या सरकारी शाळांच्या कंपाऊंड वॉलची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
260	समुदायासाठी बांधकाम साहित्याचे उत्पादन	D	Non-NRM				

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
13	गटांसाठी कृषी उत्पन्न साठवण इमारत बांधकाम	C	Non-NRM		Agri / Allied		
14	गटांसाठी बचत गट / फेडरेशन बिल्डिंगचे बांधकाम	D	Non-NRM				
67	गटांकरिता उपजीविकेच्या कार्यासाठी वर्कशेडचे बांधकाम	C	Non-NRM				
94	गटांसाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	C	NRM	Soil Health	Agri / Alied		
95	गटांसाठी एनएडीईपी कंपोस्ट रचना तयार करणे	C	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
96	गटांकरिता बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sol Health	Agri / Allied		
97	गटांसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sod Health	Agri / Allied		
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
177	गटांसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
247	गटांसाठी लिक्विड बायोमेंन्युअरसाठी पायाभूत सुविधा तयार करणे	C	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
213	व्यक्तींसाठी पिग्गी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
246	लिक्विड बायोमेंन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr

55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC
57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC

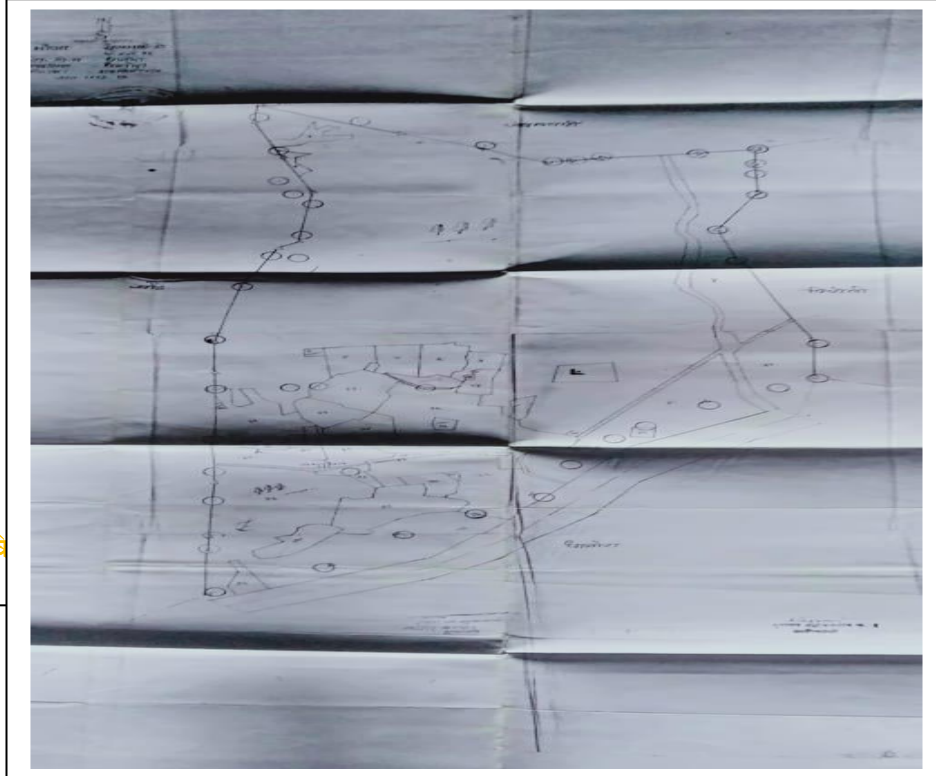
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Alied	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR

6. गौण वनउपज आधारित उपजीविका कार्यक्रम

अ.क्र	कार्य
1	गौण उपजांचे मूल्यवर्धन करणे साठी प्रशिक्षण.
2	मध संकलन, विक्री व अहिंसक पद्धत प्रशिक्षण.
3	मोह मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
4	चार मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
5	जांभूळ मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
6	बांबू मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
7	इतर गौण उपजांचे शाश्वत पद्धतीने वापर करण्या संबंधी प्रशिक्षण.

7 . परिशिष्ट

7.1 पटवारी नकाशा



7.2 सिमांकि



7.3 भूभाग नजरी नकाशे- परिशिष्ट 3

7.4 वनस्पती उपलब्धता

क्र.	वनस्पतीचे मराठी नाव	वनस्पतीचे स्तानिक नाव	शास्त्रिय नाव	वनस्पती चा प्रकार	अधिवास	उपलब्धता (भरपूर,मध्यम , कमी, खूप कमी)
1	शेरडिरा	शेरडिरा	Smilax zeylanica	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
2	माहुर	पाऊरजफी	Bauhinia vahlii	जाळ खोडाची वेल	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
3	चिचवा	चिचवा	Albizia odoratissima	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
4	बहावा	रेला	Cassia fistula	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
5	कारार्क	कारयाल मरा	Dalbergia latifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
6	आवळा	नली	Phyllanthus emblica	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी

7	बिबा	कोहका	Semecarpus anacardium	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
8	करू	हितुम	Sterculia urens	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
9	हिरडा	करका	Terminalia chebula	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	कमी
10	करकरी	पोरा पूंगार	Gloriosa superba	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,	कमी
11	आपटा	चेहरा	Bauhinia racemosa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	कमी
12	करंजी	गरांज	Millettia pinnata	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,वस्ती,	कमी
13	रान भेंडी	गेडा भेंडी	Abelmoschus sp	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
14	कारारूक	कार्यालमरा	Dalbergia latifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
15	वड	बेरेल	Ficus bengalensis	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
16	पिंपळ	पिपिळ	Ficus religiosa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी

17	कवट	कवटा	Limonia acidissima	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
18	सर्या	कळही	Xylia xylocarpa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
19	वरंभी	कुहकू		शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,शेती,	कमी
20	कोयार	कोवडेल मरा	Bauhinia purpurea	वृक्ष	दाट जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
21	वांगी	हापा	Ceriscoides turgida	शाक	शेती,वस्ती,	कमी
22	सुबाबुळ	सुबाबुल	Albizia amara	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
23	कडुनिंब	कडूनिंब	Azadirachta indica	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
24	ताड	ताडी	Borassus flabellifer	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
25	आंबा	मरका	Mangifera indica	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
26	चिंच	हिता	Tamarindus indica	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
27	बोर	रेंगा	Ziziphus mauritiana	वृक्ष	शेती,वस्ती,	कमी
28	तुळशि	तलसी	Ocimum tenuiflorum	शाक	वस्ती,	कमी
29	सिताफळ	सीतापरी	Annona squamosa	वृक्ष	वस्ती,	कमी
30	इंग्रजी चिंच	इग्लीस हिता		वृक्ष	वस्ती,	कमी
31	पिचुंडी	कोंदापोचा	Phyllanthus reticulatus	झुडूप	नदीच्या काठावर,	कमी
32	उंबरून	तोया	Ficus racemosa	वृक्ष	नदीच्या काठावर,शेती,	कमी
33	जांभूळ	नेंडी	Syzygium cumini	वृक्ष	नदीच्या काठावर,शेती,	कमी

34	लेंजा	लेंजे मरा	Litsea glutinosa	वृक्ष	दाट जंगल,विरळ जंगल,मध्यम जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
35	रोहका	रोहका मरा		वृक्ष	दाट जंगल,विरळ जंगल,मध्यम जंगल,नदीच्या काठावर,	कमी
36	भुईनिंब	भुईनिंबु	Andrographis paniculata	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	भरपूर
37	गराडी	ओडचा	Cleistanthus collinus	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	भरपूर
38	शेहना	पिळंदेल	Lagerstroemia parviflora	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	भरपूर
39	बिजा	वेंगोर	Pterocarpus marsupium	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	भरपूर
40	ऐन	मरदी	Terminalia tomentosa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	भरपूर
41	सुर्या	वाळवी	Cordia dichotoma	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,	भरपूर
42	पळस	मुराळ	Butea monosperma	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,	भरपूर
43	कुत्री	कोरहुची	Achyranthes aspera	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,वस्ती,	भरपूर
44	बिलोना	बिलायकोजी	Ipomoea pes-tigridis	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,वस्ती,	भरपूर
45	मोहा	ईरपी	Madhuca longifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,वस्ती,	भरपूर
46	महारकांदा	कांदाळूऊली		शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	भरपूर

47	तेंदु	तुमीर	Diospyros melanoxylon	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	भरपूर
48	डूकर कांदा	पदमाटी	Dioscorea pentaphylla	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
49	कवसकुरी	तावि	Mucuna pruriens	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
50	हरतफरी	कोरपाभाजी	Olax scandens	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
51	अनंतमुळ	खोबरेल	Hemidesmus indicus	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
52	कुदुरशी	कलऑडचा	Bridelia hamiltoniana	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
53	मोवयी	गोपिळ	Lannea coromandelica	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
54	सफेद मुसली	लोडंगा भाजी	Chlorophytum tuberosum	कंद	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर

55	कळुकांदा	कयमुलमाटी	Dioscorea bulbifera	कंद	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
56	कुळा	पालोळ	Holarrhena pubescens	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,शेती,	भरपूर
57	वाल	जाटा	Ficus bengalensis	वेली	शेती,वस्ती,	भरपूर
58	मटार्	कायामाटी	Dioscorea bulbifera	कंद	शेती,वस्ती,	भरपूर
59	तरोटा	चेरोटा	Cassia tora	शाक	शेती,वस्ती,नदीच्या काठावर,	भरपूर
60	झाडनी	कसुर कटा	Aristida funiculata	शाक	विरळ जंगल,मध्यम जंगल,शेती,	भरपूर
61	इकटेंबरन	कयामरा	Diospyros oocarpa	वृक्ष	दाट जंगल,विरळ जंगल,मध्यम जंगल,नदीच्या काठावर,	भरपूर
62	वराल	वराली	Capparis zeylanica	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
63	शिंद	हिंदी	Phoenix sylvestris	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
64	रांजी सात्या	हिद कुहकू		शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
65	खैर	खैरी	Acacia catechu	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
66	जोंदुरली	सुरपेला	Antidesma ghaesembilla	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
67	गोंगम	गोंगुम	Cochlospermum religiosum	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
68	शेलवट	बोहबोळ	Cordia dichotoma	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम

69	डिकामाली	मालेर	Gardenia resinifera	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
70	धामन	केहला	Grewia tilaefolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
71	रोहन	रोहळी	Soymida febrifuga	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
72	बेहडा	ताहका	Terminalia bellirica	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,	मध्यम
73	पारसेला	पारसेला	Holostemma ada-kodien	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,	मध्यम
74	चार	रेका	Buchanania cochinchinensis	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,वस्ती,	मध्यम
75	जंगली वांगे	रिंगळी हाप	Solanum virginianum	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,वस्ती,नदी च्या काठावर,	मध्यम
76	इंद्रावन	एडज करवुल	Trichosanthes tricuspidata	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	मध्यम
77	कोजब	कोसुम	Schleichera oleosa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	मध्यम
78	सागवन	तेका	Tectona grandis	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,शेती,नदीच्या काठावर,	मध्यम
79	पिंपळबार	वरंडूलतोंडा	Celastrus paniculatus	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम

80	दुधवेल	हाचेर	Pergularia daemia	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
81	येरोनी	हुरेजपी	Ziziphus oenoplia	वेली	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
82	काळी मुसळी	काकाड धुटी	Curculigo orchioides	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
83	रांजि	हिदी	Dendrocalamus strictus	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
84	झिलबुली	गुनेलजपि	Getonia floribunda	जाळ खोडाची वेल	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
85	बेल	माहका	Aegle marmelos	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
86	धावडा	वडमा	Anogeissus latifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
87	सावरून	सावली	Bombax ceiba	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम

88	सालंई	हाले	Boswellia serrata	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
89	कसंई	कसीमरा	Bridelia retusa	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
90	कुंभी	कुमोड	Careya arborea	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
91	कुकूडधवना	गिरची	Casearia graveolens	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
92	काकयी	हापावडमा	Ceriscoides turgida	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
93	भेरा	बिरृम	Chloroxylon swietenia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
94	धोबन	दोबींज	Dalbergia lanceolaria	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
95	घोघर	मोड्या	Gardenia latifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम

96	कळंब	मुंडी	Mitragyna parvifolia	वृक्ष	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम
97	मारभत	केदावारी	Asparagus racemosus	शाक	दाट जंगल,मध्यम जंगल,विरळ जंगल,नदीच्या काठावर,शेती,	मध्यम
98	फलि	शेंगदाने		शाक	शेती,	मध्यम
99	मिरची	मिरचा	Capsicum annum	वेली	शेती,वस्ती,	मध्यम
100	कोहळा	कुमोड	Cucurbita moschata	वेली	शेती,वस्ती,	मध्यम
101	दुधी	बुरका	Lagenaria siceraria	वेली	शेती,वस्ती,	मध्यम
102	दुधी	बूरका	Lagenaria siceraria	वेली	शेती,वस्ती,	मध्यम
103	दोडका	दोडका	Luffa cylindrica	वेली	शेती,वस्ती,	मध्यम
104	गवार	गवार शेंगा		शाक	शेती,वस्ती,	मध्यम
105	दोडका	तोडका	Luffa cylindrica	वेली	वस्ती,शेती,	मध्यम
106	काटवल	काटवेली	Momordica dioica	वेली	विरळ जंगल,मध्यम जंगल,शेती,	मध्यम
107	कट्उंबरन	दोटोमरा	Ficus hispidus	वृक्ष	नदीच्या काठावर,	मध्यम
108	आंजन	मंगी	Hardwickia binata	वृक्ष	नदीच्या काठावर,	मध्यम
109	रावनबेल	नयनेंडी		वृक्ष	नदीच्या काठावर,	मध्यम
110	वेलपळस	चाहमुराळ	Butea superba	वेली	दाट जंगल,विरळ जंगल,मध्यम जंगल,नदीच्या काठावर,	मध्यम

7.5 दुर्मिळ वनस्पतींची यादी

वनस्पतीचे नाव	आताची स्थिती	पूर्वीची स्थिती	आताच्या स्थितीचे कारण	आताची कृती

आटई	कमी	भरपूर	तोडीचे प्रमान वाढले	तोडीवर नियत्रन
चार	कमी	मध्यम	झाडाची तोड	नवीन रोपांची लागवड करने वतोडीवर नियत्रन
हिरडा	कमी	मध्यम	झाडाचीतोड	नविन रोपांची लागवड करने
आवळा	खूप कमी	भरपूर	आवळ्याच्या फळांची मागधी असल्यामुळे झाडाची मोठ्या प्रमाणात तोड झाली	फळांची काढणी करताना झाडनतोडता फळकाटीने तोडावी वझाडाची नवीन रोप लागवड करावी
करू	खूप कमी	मध्यम	तेंदु पूडा बांधन्यासाठी दोरीचा वापरासाठी तोड	तोड कमी करण्याची गरज व नविन वनस्पतींची लागवड करावी

7.6 वन्यजीव माहिती

पक्षी				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	कवळी	पुराल	Spilopelia senegalensis	मध्यम
2	कारगोच्छा	हाची	Dicrurus macrocerus	मध्यम
3	कार्गोच्या	हाची	Anastumos oscitans	मध्यम
4	कावळा	कवराल	Corvus splendens	कमी
5	कोंबडी	तल्लूर	Gallus domesticus	भरपूर
6	खंड्या	कीरकाळ	Alcedo atthis	कमी
7	खंड्या(लहान)	कीरकाळ	Alcedo atthis	कमी
8	गाय बगडा	पांढरी डोकी	Addea alba	भरपूर
9	घार	मनहूळ्याल	Milvus migrans	कमी
10	घुबड	तोंडेपिटे	Otus bakkamoena	मध्यम
11	चंबारककडी	कमानककडी	Centropus sinensis	कमी
12	चिमणी	कोळका पिटे	Passer domesticus	मध्यम

13	टरको	कोवानकोर	Amaurornis phoenicurus	कमी
14	टिटवी	टीराल पिटे	Vanellus indicus	मध्यम
15	तितिर	किदेर	Francolinus pondicerianus	कमी
16	तिरचिमनी	डरपसळवे	Motacilla cineria	मध्यम
17	पोपट	विटू	Psittacula krumeri	कमी
18	पोपट	विटू	Psittacula eupatria	कमी
19	मोर	मल	Pavo cristantus	कमी
20	लावा	उती	Perdicula asiatica	मध्यम
21	वटवाघूळ	गेदे	Pteropus giganteus	मध्यम
22	सुतार	टोकटोकि/किदेर	Pileated woodpeeker	कमी
मधमाश्यांचे प्रकार व इतर कीटक				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	**प्रमाण**
1	आग्या	आग्याल		मध्यम
2	मोहारू	कालाल		मध्यम
3	गांडूळ	नारवंज	Lumbricina sp	भरपूर
4	गेंडवल	कांडूल	Ropalidia marginata	भरपूर
5	गोगलगाय	कोंडे	Julus carpathicus	भरपूर
6	घोली माशी	अंदार विसी	Tabanidae apulus	भरपूर
7	चाम	उळूम/ गेचोळी	Amblyomma variegatum	भरपूर
8	जेरु	ओंडे	Hirudo medicinalis	भरपूर
9	झुलीर	झुलीर	Periplaneta indica	भरपूर
10	टिकल्या पाकरु	धुमुस	Anthia sexguttata	भरपूर
11	तेलमुंगी	हुर्री	Solenopsis geminata	भरपूर
12	दामोळे	हलायकाको	Oecophylla smaragdina	भरपूर
13	पाणकिडा		Cnaphalicrocis medinalis	भरपूर
14	मधमाशी	विसी	Apis dorsata	मध्यम
15	लष्करी अळी	पळीय	Spodoptera frugiperda	मध्यम

16	माकोडा	गोडे	Camponotus pennsylvanicus	भरपूर
17	माशी	विसी	Musca domestica	भरपूर
18	मोंगसा	नुसमे	Anopheles gambiae	भरपूर
19	लाल मुंगी	रेन्गाल पत्ते	Formica rufa	भरपूर
20	काळी मुंगी	कार्यालपत्ते	Lasius niger	मध्यम
21	किरकिरी		Graptotettix guttatus	मध्यम
		प्राणी		
अ.क्र.	**मराठी नाव**	**गोंडी नाव**	**शास्त्रीय नाव**	**प्रमाण**
1	खवल्या मांजर	जाळूम	Pholidota	कमी
2	गाय	तालाल	Bos taurus idicus	मध्यम
3	चितळ	चीतराल	Axis axis	मध्यम
4	डुक्कर	पदी	Nandus nandus	भरपूर
5	नीलगाय	माव	Boselaphus tragocamelus	मध्यम
6	बैल	कोंदा	Bos gaurus indicus	मध्यम
7	मांजर	बिलाल	Felis catus	मध्यम
8	म्हैस	बैसी	Bubalus bubalis	कमी
9	लांडगा		Canis aureus idicus	कमी
10	शेळी	हर्रे	Capra aegagrus hircus	मध्यम
11	सांबर	माव	Rusa unicolor	मध्यम
12	सारई	होई	Crested porcupine	मध्यम
13	बीबट	निराल/खड्या		कमी
14	माकड	मंज्याल		मध्यम
15	रानडुक्कर	गेळा पदी		मध्यम
16	ससा	मोलोल		कमी
17	हरीण	कोटराल		कमी
18	घूस	गुंज		

सरपडणारे प्राणी				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	एरम बैरम	आदरांग	Bungarus fasatus	कमी
2	कारेटा	कारेटाल	Iyeodon qulieus	कमी
3	चिकल्या महाडोर	परपरबाट्म	Eelas carinatus	मध्यम
4	दांडे कारेटा		Bungrus caeruleus	मध्यम
5	धामण	गोडे	Ptyas mucosa	भरपूर
6	धोंड्या		Tropidonophis	मध्यम
7	उद्वी	अल्म		
8	वाश्या	पुस्या	Amehiesma stolatam	मध्यम
9	शिरुली	हलाल	Eutropis carinata	मध्यम
10	हत्ती सरडा	नैनोळोन्ज	Chamaeleo zeylanicis	कमी
11	विंचू	मिचो	Hottentotta tamulus	भरपूर
12	घोरपड	उरपाल		

जलचर प्राणी				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	ईंगुर	सिंगूर	Clarius gariepinus	कमी
2	कतला	कतला	Catla catla	मध्यम
3	काठवा	गटी	Mystus vittatus	मध्यम
4	कासव	हेमुल	Lissemys punctata	कमी
5	गोटेचाटी	कल्कोर्क	Garra mullya	मध्यम
6	टेपरी	मुर्गाल	Puntius ticto	मध्यम
7	बोठरू	बोटे	Channa punctata	भरपूर
8	वागूर	माळूम	Clarias batrachus	भरपूर
9	पेन वाउर	नारी	Macronathus pancalus	मध्यम
10	सरकारी वागूर	ढोर वागुर	Clarius gariepinus	कमी
11	सवडा	कात्या	Ompok bimaculatua	कमी
12	सवळा	काट्या	Wallago attu	कमी

13	खेकडा	केकळे		कमी
14	गोगलगाय	कोंडे		भरपूर
15	झिंगा	जत्ते		मध्यम
16	ढोरवाघर	ढोरवागर		कमी
17	पानकासव	येर्रेमल		मध्यम
18	सारंगी	हिदाकि		कमी

7.7 खनिज

खनिज				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	रेती	वारू		मध्यम
2	गिट्टी	कल्क(लहान)		कमी
3	काळादगड	कार्याल कल्क		भरपूर
4	चूनखडी	चूनखड्याल		कमी
5	मूरूम	मूरूम		मध्यम
6	लालमाती	रेन्गाल तोडई		भरपूर
7	पिवळीमाती	कमकाल तोडई		कमी
8	रेताळमाती	वारवसी		कमी
9	काळीमाती	कार्याल तोडई		कमी

7.9 हंगामानुसार करावयाच्या कामाचे वेळापत्रक

अ. क्र.	कामाचे नाव	योजनेचे नाव / विभागाचे नाव	जानेवा	फेब्रुव	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सेप्टेंब	ऑक्टोब	नोवेंब	डिसेंब
1	सीमा साफ करणे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	N	Y	Y
2	मिश्र रोपवाटिका	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y
3	मिश्र रोपवन	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y

4	वनतलाव गाढ उपसणे व पिचिंग करणे.	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	N	N	N	Y	Y	N	N	N	N	N	N	N
5	मातीचे बंधारे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
6	दगडी बंधारे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
7	वनराई बंधारा	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
8	ग्याबियान बंधारे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
9	T.C.M	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
10	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y
11	कच्चे रस्ते	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
12	गोडाऊन बांधकाम (कृषी व गौण उपज)	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y
13	सामुहिक वन क्षेत्रात फलोत्पादन	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y

8. वर्ष निहाय कार्ययोजना

पूर्व सूचना:- 1) पुढे देण्यात येणाऱ्या कामांच्या वेळापत्रकात ग्रामसभा आवश्यकतेनुसार बदल करू शकेल व आवश्यकतेनुसार कामे हाती घेऊ शकेल.

2) रोहयो च्या हजेरी अनुसार ग्रामसभेचे एकूण मजूर संख्या 43 आहे. त्यापैकी काम सुरु असतांना कामाचा व्याप पाहून मजूर लावले जातील.

8.1 वर्ष – मार्च 2022 - एप्रिल 2023 (1)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम (लाखात)	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे.	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मजूर दिवस (30 मजूर 26 दिवस काम करतील.)	आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
2	गोडाऊन बांधकाम	फेब्रुवारी	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	32	12500 मनुष्य दिवस (104 मजूर 120 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
एकूण रक्कम						34		

8.2 वर्ष – मार्च 2023 - एप्रिल 2024 (2)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन बांधकाम (मागील वर्षीचे अपूर्ण काम)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो		12500 मनुष्य दिवस (104 मजूर 120 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवाटिका	मार्च	0.50 हे	नदीच्या काठावर	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (11 मजूर 355 दिवस काम करतील)	आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून तेच रोपे घेऊन त्यांची लागवड आपण सामुहिक वनक्षेत्रात करू शकतो.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
	एकूण रक्कम					11.5		

8.3 वर्ष – मार्च 2024 – एप्रिल 2025 (3)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	मिश्र रोपवाटिका देखरेख	एप्रिल	0.50 हे	नदीच्या काठावर	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	5	1953 मनुष्य दिवस (5 मजूर 365 दिवस काम करतील)	जंगलात रोप लावण्यासाठी सोयीचे होईल.
2	दगडी बंधारे	डिसेंबर	4	कूप नंबर 552 मधील नाल्यांत	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
3	मातीचे बंधारे	डिसेंबर	4	कूप नंबर 552 मधील नाल्यांत	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
4	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
	एकूण रक्कम					10.5		

8.4 वर्ष – मार्च 2025 - एप्रिल 2026 (4)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवाटिका देखरेख	एप्रिल	0.50 हे	नदीच्या काठावर	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	5	1953 मनुष्य दिवस (5 मजूर 365 दिवस काम करतील)	जंगलात रोप लावण्यासाठी सोयीचे होईल.
3	दगडी बंधारे	डिसेंबर	4	कूप नंबर 552 मधील नाल्यांत	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
4	वनराई बंधारा	जानेवारी	4	कूप नंबर 552 मधील नाल्यांत	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
5	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
	एकूण रक्कम					12.5		

8.5 वर्ष – मार्च 2026 - एप्रिल 2027 (5)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	वनतलाव गाळ उपसणे व पिचिंग करणे.	एप्रिल	2 तलाव	कूप नंबर 523 मधील वन तलावांचे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (130 मजूर 30 दिवस काम करतील)	यामुळे आपणाला पाण्याची पातळी तर वाढवता येईलच परंतु त्या तलावाची पाणी साठवून ठेवण्याची क्षमता सुद्धा वाढेल व त्यामध्ये आपल्याला मत्स्यव्यवसाय करायलाही सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवन	मे	20	कूप नंबर 523	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (11 मजूर 330 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	मातीचे बंधारे	डिसेंबर	2	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
4	दगडी बंधारे	डिसेंबर	2	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.

5	वनराई बंधारा	जानेवारी	2	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
6	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
	एकूण रक्कम					27.5		

8.6 वर्ष – मार्च 2027 - एप्रिल 2028 (6)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	वनतलाव गाढ उपसणे व पिचिंग करणे.	एप्रिल	2 तलाव	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (130 मजूर 30 दिवस काम करतील)	यामुळे आपणाला पाण्याची पातळी तर वाढवता येईलच परंतु त्या तलावाची पाणी साठवून ठेवण्याची क्षमता सुद्धा वाढेल व त्यामध्ये आपल्याला मत्स्यव्यवसाय करायलाही सोपे होईल.
3	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
	एकूण रक्कम					16		

8.7 वर्ष – मार्च 2028 – एप्रिल 2029 (7)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
2	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड	मे	25 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (65 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे जंगलाचे विरळ प्रमाण दिसणार नाही व जैवविविधता वाढेल.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.

							मजूर 11 दिवस काम करतील)	
एकूण रक्कम						15.5		

8.8 वर्ष – मार्च 2029 - एप्रिल 2030 (8)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळया जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						6.5		

8.9 वर्ष – मार्च 2030 – एप्रिल 2031 (9)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	वनतलाव गाढ उपसणे व पिचिंग करणे.	एप्रिल	2 तलाव	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (130 मजूर 30 दिवस काम करतील)	यामुळे आपणाला पाण्याची पातळी तर वाढवता येईलच परंतु त्या तलावाची पाणी साठवून ठेवण्याची क्षमता सुद्धा वाढेल व त्यामध्ये आपल्याला मत्स्यव्यवसाय करायलाही सोपे होईल.

2	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						15.5		

8.10 वर्ष – मार्च 2031 – एप्रिल 2032 (10)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 43)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	वनतलाव गाढ उपसणे व पिचिंग करणे.	एप्रिल	2 तलाव	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (130 मजूर 30 दिवस काम करतील)	यामुळे आपणाला पाण्याची पातळी तर वाढवता येईलच परंतु त्या तलावाची पाणी साठवून ठेवण्याची क्षमता सुद्धा वाढेल व त्यामध्ये आपल्याला मत्स्यव्यवसाय करायलाही सोपे होईल.
3	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 552	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
4	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						17.5		

दहा वर्षांची एकूण रक्कम (बजेट) :- 167 लाख एवढी आहे.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32
34	11.5	10.5	12.5	27.5	16	15.5	6.5	15.5	17.5
एकूण रक्कम :- 167									

धन्यवाद

कार्ययोजनेत सहभागी व्यक्तींची नावे

तांत्रिक मार्गदर्शन: 1) डॉ. माधव गाडगीळ (जेष्ठ पर्यावरण तज्ञ) पुणे

2)डॉ. विजय एदलाबादकर (भौतिक शास्त्रज्ञ) बल्लारपुर

स्थानिक कार्यकर्त्ये (प्रत्यक्ष सहभागी): श्री. सुरेश मडावी (पदविकाधारक), नरेश उसेंडी, जगदिश कोरचा, सौ. छाया मडावी आणि समस्त ग्रामसभा सदस्य.